

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

20.3.2012

B7-0188/2012

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Serbian yhdentymisestä Euroopan unioniin (2011/2886(RSP))

Jelko Kacin

ulkoasiainvaliokunnan puolesta

RE\896685FI.doc

PE486.730v01-00

FI

Moninaisuudessaan yhtenäinen

FI

Euroopan parlamentin päätöslauselma Serbian yhdentymisestä Euroopan unioniin (2011/2886(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Serbian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen, jolle Euroopan parlamentti antoi hyväksyntänsä 19. tammikuuta 2011 ja joka on jäsenvaltioiden ratifioinnin loppuvaiheessa, sekä Euroopan yhteisön ja Serbian tasavallan välisen väliaikaisen sopimuksen kaupasta ja kaupan liitännäistoimenpiteistä, joka tuli voimaan 1. helmikuuta 2010,
- ottaa huomioon Serbian Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/56/EY¹ kumoamisesta 18. helmikuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/213/EY,
- ottaa huomioon 28. helmikuuta 2012 annetut neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2010 annetut neuvoston päätelmät, joissa komissiota kehoitetaan antamaan lausunto Serbian hakemuksesta liittyä Euroopan unionin jäseneksi, 5. joulukuuta 2011 annetut neuvoston päätelmät sekä 9. joulukuuta 2011 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon komission 12. lokakuuta 2011 antaman lausunnon Serbian hakemuksesta liittyä Euroopan unionin jäseneksi (SEC(2011)1208) ja 12. lokakuuta 2011 annetun komission tiedonannon "Laajentumisstrategia sekä vuosien 2011 ja 2012 tärkeimmät haasteet" (COM(2011)0666),
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999), kansainvälisen tuomioistuimen 22. heinäkuuta 2010 antaman neuvoa-antavan lausunnon Kosovon yksipuolisen itsenäisyysjulistuksen kansainvälisen oikeuden mukaisuudesta ja YK:n yleiskokouksen 9. syyskuuta 2010 antaman päätöslauselman, jossa hyväksyttiin lausunnon sisältö ja pidettiin myönteisenä EU:n valmiutta helpottaa Serbian ja Kosovon välistä vuoropuhelua²,
- ottaa huomioon EU:n ja Serbian parlamenttien välisen edustajakokouksen 18.–19. huhtikuuta 2011 antaman yhteisen lausuman,
- ottaa huomioon 8. marraskuuta 2007 tehdyn Euroopan yhteisön ja Serbian tasavallan välisen sopimuksen luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta³ ja luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei

¹ EUVL L 80, 19.3.2008, s. 46.

² A/RES/64/298.

³ EUVL L 334, 19.12.2007, s. 46.

koske, 15. maaliskuuta 2001 annetun asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamisesta 30. marraskuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1244/2009¹,

- ottaa huomioon puitteiden luomista Serbian tasavallan osallistumiselle Euroopan unionin kriisinhallintaoperaatioihin koskevan Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä 20. joulukuuta 2010 tehdyn neuvoston päätöksen 2011/361/YUTP,
 - ottaa huomioon entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICTY) pääsyyttäjän 7. joulukuuta 2011 antaman raportin,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa asiasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Thessalonikissa 19. ja 20. kesäkuuta 2003 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmissä annettiin kaikille Länsi-Balkanin valtioille yksiselitteinen sitoumus niiden liittymisestä Euroopan unioniin, kun ne täyttävät asetetut vaatimukset, ja että tämä sitoumus toistettiin 14. ja 15. joulukuuta 2006 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston hyväksymän laajentumista koskevan uuden konsensuksen ja neuvoston 25. lokakuuta 2010 tekemien päätelmien yhteydessä sekä 2. kesäkuuta 2010 pidetyssä EU:n ja Länsi-Balkanin ministerikokouksessa;
- B. ottaa huomioon, että komissio suositti 12. lokakuuta 2011 antamassaan lausunnossa Serbian hakemuksesta liittyä Euroopan unionin jäseneksi, että Eurooppa-neuvosto myöntää Serbialle EU:n ehdokasvaltion aseman;
- C. ottaa huomioon, että rakentava suhtautuminen alueelliseen yhteistyöhön ja hyvät naapuruussuhteet ovat vakautus- ja assosiaatioprosessin keskeisiä elementtejä;
- D. ottaa huomioon, että Serbialla on mahdollisuus tulla tärkeäksi toimijaksi alueen turvallisuuden ja vakauden takaamisessa;
- E. ottaa huomioon, että kahdenvälisen kysymysten ei pitäisi olla este liittymisprosessille eikä niitä pitäisi käyttää sellaisina, vaan ne olisi käsiteltävä mahdollisimman pian rakentavassa hengessä siten, että otetaan huomioon EU:n yleiset edut ja arvot;
1. pitää ilahduttavana Serbian edistymistä uudistusprosessissa ja kehottaa neuvostoa myöntämään Serbialle ehdokasvaltion aseman maaliskuussa pidettävässä kokouksessaan ottaen huomioon, että Serbia on täyttänyt Eurooppa-neuvoston joulukuun 2011 kokouksessa määritetyt ehdot; pitää tässä yhteydessä myönteisenä 24. helmikuuta tehtyä Serbian ja Kosovon välistä sopimusta kaikkia alueen maita koskevasta alueellisesta yhteistyöstä; korostaa, että on erittäin tärkeää panna tehty sopimus täytäntöön hyvässä uskossa;
 2. katsoo, että jos Serbia tyydyttävällä tavalla toimii komission lausunnossa esitettyjen tärkeimpien ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti ja jos uudistusprosessia jatketaan,

¹ EYVL L 336, 18.12.2009, s. 1.

liittymisneuvottelut olisi käynnistettävä Serbian kanssa mahdollisimman nopeasti ja siten osoitettava, että EU on sitoutunut edistämään Serbian liittymisnäkyviä; panee tyytyväisenä merkille Serbian huomattavan edistymisen Kööpenhaminan poliittisten kriteerien täyttämiseksi, kuten Eurooppa-neuvosto on tunnustanut, ja muistuttaa, että Serbian edistyminen Euroopan yhdentymisprosessissa riippuu jatkuvasta edistymisestä tällä alalla ja erityisesti demokratian turvaamisesta ja toimivista demokraattisista instituutioista, oikeusvaltion periaatteiden noudattamisesta, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta, vähemmistöjen suojelusta, hyvien naapurisuhteiden ylläpitämisestä ja alueellisesta yhteistyöstä, johon liittyy kahdenvälisen ongelmien rauhanomainen ratkaiseminen, ja markkinatalouden toiminnan tehostamisesta;

3. pitää myönteisenä edistymistä vakautus- ja assosiaatiosopimuksen ratifiointissa ja kehottaa jäljellä olevia EU:n jäsenvaltiota saattamaan ratifiointiprosessin päätökseen viipymättä;
4. pitää ilahduttavana, että kaksi jäljellä olevaa entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen etsimää karkulaista, Ratko Mladić ja Goran Hadžić, ovat antautuneet oikeusviranomaisille, ja täten on saavutettu täysin tyydyttävä yhteistyö kyseisen rikostuomioistuimen kanssa; korostaa, että heidän vangitsemisensä oli edellytys Serbian EU:hun liittymisen etenemiselle ja että ennen kaikkea sillä tehdään oikeutta 1990-luvun konfliktien uhreille entisessä Jugoslaviassa ja edistetään alueellista sovintoa; vaatii jatkuvaa, täydellistä ja päättäväistä yhteistyötä rikostuomioistuimen kanssa ja niiden henkilöiden perusteellista tutkimista ja syytteesen asettamista, jotka ylläpitivät tukiverkostoa, joka mahdollisti etsittyjen henkilöiden pitkäaikaisen piileskelyn, sotilaalliset ja siviilialan turvallisuuspalvelut erityisesti mukaan luettuina;
5. on erittäin huolissaan Kosovon pohjoisosan tilanteen kehittymisestä vuoden 2011 toisella puoliskolla ja erityisesti heinäkuun tapahtumien aiheuttamasta väkivallasta sekä näitä tapahtumia seuranneista hyökkäyksistä kansainvälisiä KFOR-joukkoja vastaan; tuomitsee tällaiset hyökkäykset, muistuttaa Serbian hallitusta sen velvollisuudesta tehdä kaikki voitavansa estääkseen hyökkäykset, toistaa, että ainoastaan jatkuvat hyvässä uskossa tehdyt poliittiset ponnistukset ja pragmaattiset ja kestävät neuvotteluratkaisut EU:n välittämässä Serbian ja Kosovon vuoropuhelussa voivat pysyvästi poistaa jännityksen alueelta ja muistuttaa, että vastavuoroiseen kunnioitukseen perustuva enemmistön ja vähemmistön vakaa suhde on ratkaisevan tärkeää; pitää tässä yhteydessä myönteisinä tehtyjä sopimuksia liikkumisen vapaudesta ja Kosovon osallistumisesta alueellisiin organisaatioihin ja kehottaa Serbian hallitusta viipymättä etenemään sopimusten täysimääräisessä täytäntöönpanossa; pitää sopimusten täytäntöönpanossa ensimmäisinä myönteisinä toimenpiteinä seuraavia asioita: tavaroiden säännöllinen liikkuvuus, joka perustuu tullileimojen hyväksymiseen, teknisen pöytäkirjan tekeminen yhdenmisen rajaturvallisuussopimuksen täytäntöönpanosta, Serbian viranomaisten Kosovosta viemien väestörekisterikirjojen EULEXille toimittamisen aloittaminen ja 26. joulukuuta 2011 tehdyn vapaata liikkuvuutta koskevan sopimuksen täytäntöönpanon käynnistäminen; pitää myönteisinä presidentti Tadićin lausuntoja, jotka koskevat esteiden purkamisen ja niiden osittaisen poistamisen välttämättömyyttä; kehottaa poliittisia johtajia käymään rakentavaa keskustelua, jotta saavutettujen sopimusten täytäntöönpano ja Serbian ja Kosovon käynnissä olevat neuvottelut eivät vaarantuisi; muistuttaa, että henkilöiden, tavaroiden, ajatusten, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus on EU:n keskeinen arvo, ja kehottaa

Serbian viranomaisia edistämään jäljellä olevien esteiden poistamista pysyvästi ja sallimaan vapaan pääsyn raja-asemille ja niiden kautta sekä helpottamaan EULEXin yhteistyötä Kosovon serbien kanssa, jotta EULEX ja KFOR voivat käyttää toimivaltuuksiaan täysimääräisesti; pitää tässä yhteydessä myönteisenä kahden jäljellä olevan tiesulun poistamista rajalinjan Serbian puoleisesta osasta sekä parhaillaan tehtävää rikostutkintaa heinäkuun 2011 yhteydenottoihin syyllistyneistä;

6. pitää myönteisenä, että Serbia ja Kosovo ovat vahvistaneet, että maiden välisen vuoropuhelun jatkaminen on välttämätöntä sekä Serbian että Kosovon kansalaisten elinolosuhteiden parantamiseksi, ja korostaa prosessin merkitystä laajemman alueellisen yhteistyön, vakauden ja liittymisprosessin dynaamisuuden kannalta; kehottaa tutkimaan asianmukaisesti väkivallanteot, erityisesti ne, joissa osallisina on ollut KFOR:n kansainvälisiä joukkoja; muistuttaa kuitenkin, että rinnakkaisten rakenteiden purkaminen Kosovossa olisi kaiken yhteistyön keskeinen tekijä;
7. pitää myönteisenä sitä, että Serbian kansalaiset ovat voineet matkustaa viisumivapaasti Schengenin vyöhykkeelle joulukuusta 2009 lähtien, mille parlamentti on antanut vahvan tukensa; antaa täyden tukensa viisumivapaan järjestelyn laajentamiselle, mutta on kuitenkin huolissaan turvapaikan hakijoiden lukumäärästä joissakin EU:n jäsenvaltioissa; kehottaa Serbian viranomaisia selvittämään tehostetusti kansalaisilleen, että tällaisia pyyntöjä ei voida hyväksyä, ja tunnistamaan ja asettamaan syytteeseen "turvapaikkamatkojen" järjestäjät; painottaa kuitenkin, että viisumivapaan matkustusjärjestelyn väärinkäytösten estämiseen suunnattujen toimenpiteiden on perustuttava oikeusvaltion periaatteeseen ja että näillä toimenpiteillä ei saa rikkoa epäasianmukaisesti perusoikeuksia esimerkiksi niin, että henkilöiltä evätään mielivaltaisesti oikeus poistua maastaan; kehottaa EU:n jäsenvaltioita avustamaan Serbiaa torjumaan perusteettomien turvapaikkahakijoiden kuljetuksiin liittyvää järjestäytyneitä rikollisuutta; huomauttaa lisäksi, että Serbiasta on tulossa yhä enemmän turvapaikanhakijoiden vastaanottajamaa, mikä edellyttää tehokkaampaa turvapaikkahakemusten hallinnointia;
8. huomauttaa, että monet Euroopan unionista turvapaikkaa hakevista serbialaisista kuuluvat etnisiin vähemmistöihin; kehottaa Serbian viranomaisia aktiivisesti ratkaisemaan näiden vähemmistöjen ongelmia, joita nykyinen taloustilanne ja korkea työttömyys kärjistävät, helpottamalla heidän integroitumistaan yhteiskuntaan ja parantamalla heidän elinolosuhteitaan; katsoo, että tällaisilla toimilla vähennettäisiin ja lopulta poistettaisiin korkeiden turvapaikkahakemusmäärien perussyyt; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita yhteistyössä komission ja EU:n lainvalvontaviranomaisten kanssa tehostamaan toimia, joilla torjutaan ihmiskauppaa harjoittavia järjestäytyneitä rikollisryhmiä;
9. korostaa korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan äärimmäisen tärkeää merkitystä maan oikeusvaltiokehityksen kannalta; pitää myönteisinä äskettäin hyväksytyjä useita korruption torjuntaa koskevia lakeja ja kannustaa Serbian viranomaisia keskittymään näiden lakien tehokkaaseen täytäntöönpanoon; on kuitenkin huolissaan täytäntöönpanon puutteesta ja toimeenpanevan elimen kasvavasta vaikutuksesta riippumattomien laitosten ja median työskentelyyn; huomauttaa tässä yhteydessä, että Serbian sijoitus korruptioindeksilistalla ei ole parantunut viimeisten kolmen vuoden aikana; korostaa, että korruption torjunta edellyttää poliittisen tahdon

julistamisen lisäksi aitoa poliittista tahtoa toimia; kannustaa Serbian hallitusta ottamaan vahvan johtoaseman korruption vastaisissa toimissa; pitää myönteisenä myös perustuslakituomioistuimen päätöstä, jonka mukaan useiden julkisten virkatoimien samanaikainen harjoittaminen on perustuslain vastaista, koska se edistää julkisen sektorin avoimuutta ja vähentää eturistiriitojen riskiä; korostaa kuitenkin, että poliittisten puolueiden ja yksityissektorin yhteen sitoutuneet intressit ylläpitävät systeemistä korruptiota, mikä on koko alueelle laajalle levinnyt ongelma, ja vaatii uskottavia tietoja syytteen nostamisesta korkean tason tapauksissa sekä korruption paljastajien asianmukaisia suojelujärjestelyjä; tähdentää myös, että korruptio terveydenhoitoalalla on erityisen huolestuttavaa; kehottaa Serbian hallitusta huolehtimaan korruption vastaisen neuvoston ja korruption torjuntaviraston paljastaman korkean tason ja systeemisen korruption seuranta-toimista ja varmistamaan, että mainituilla virastoilla on käytettävissään riittävät rahoitusresurssit ja hallinnolliset resurssit, joiden avulla ne voivat vastata tehtävistään ja tukea tehokkaammin korruption torjuntastrategiaa;

10. on huolissaan lakiesityksestä, jolla muutetaan julkisia hankintoja koskevaa lakia, joka ei ole Serbian hallituksen oman julkisia hankintoja koskevan kehitysstrategian mukainen; kehottaa Serbian hallitusta sallimaan asianmukaisen julkisen kuulemisen lakiesityksestä ja saattamaan sen hallituksen virallisen julkisia hankintoja koskevan strategian ja kansainvälisten normien mukaiseksi; korostaa, että lakiin tehdyillä muutoksilla ei pitäisi heikentää elintä, joka valvoo julkisia hankintoja koskevia menettelyjä, koska julkisten hankintojen alan on havaittu olevan yksi merkittävimmistä systeemisen korruption lähteistä maassa;
11. kiinnittää huomiota moniin ilmoitettuihin väärinkäytöksiin erityisesti yksityistämisen prosessin ja julkisten hankintojen aloilla ja vaatii lainvalvontaviranomaisten aktiivisempaa osallistumista, jotta voidaan varmistaa tapausten perusteellinen tutkinta ja syyllisten syytteesen asettaminen; kiinnittää tässä yhteydessä huomiota siihen, että julkisen omaisuuden perusteellinen ja kattava luettelointi on äärimmäisen tärkeää, jotta voidaan luoda liiketoiminnalle vakaa ja ennustettava ympäristö, palauttaa yksityisomaisuus alkuperäisille omistajille ilman etniseen alkuperään perustuvaa tai muuta syrjintää ja estää se, että yksityiset tahot hankkivat laittomasti omistukseensa julkista omaisuutta; pitää tervetulleena sitä, että hyväksytyillä rehabilitaatiolainilla ratkaistaan kollektiivista syyllisyyttä koskevia kiistanalaisia kysymyksiä ja että yksilön vastuu on päällimmäisenä tässä laissa; kehottaa hallitusta varmistamaan omaisuuden palauttamista alkuperäisille omistajille koskevan lain ja rehabilitaatiolain täytäntöönpanon tehokkuuden ja syrjimättömyyden;
12. pitää myönteisenä poliittisen toiminnan rahoittamista koskevan lain hyväksymistä merkittävänä toimenä kohti poliittisen järjestelmän avoimuutta ja vaatii sen asianmukaista täytäntöönpanoa erityisesti liiketoimien tehokkaan seuranta-järjestelmän käyttöönottamisen ja tehokkaiden seuraamusten osalta;
13. muistuttaa Serbian parlamentin työn merkityksestä ja pitää myönteisenä toimia, joilla pyritään vahvistamaan parlamentin lainsäädäntöroolia sekä sen toimintaa hallituksen toimien valvojana, ja vaatii lisäponnisteluja, joilla jatketaan parlamentin valmiuksien tehostamista, jotta parlamentti voi valvoa tehokkaasti muun muassa turvallisuuspalveluja; pitää tässä yhteydessä myönteisenä päätöstä, joka koskee parlamentin yksiköiden

uudelleen organisointia, minkä tarkoituksena on parlamentin yksiköiden toiminnan selkeyttäminen ja parlamentin työn tehostaminen;

14. panee merkille oikeuslaitoksen ja syyttäväviranomaisen uudistamisen sekä tehokkuuden parantamisen ja asiaruuhkan purkamisen parantamisjärjestelmän uudelleenorganisoinnin osalta Venetsian komission suositusten mukaisesti; kehottaa Serbian hallitusta kuitenkin lisäämään ponnistuksiaan riippumattomuuden ja ammattimaisuuden varmistamiseksi näillä kahdella alalla, joiden olisi käytävä läpi perusteellisia ja laajoja uudistuksia; korostaa, että epäpoliittisen oikeuslaitoksen kehittäminen ja vallanjako ovat olennaiset tekijät oikeuslaitosuudistuksessa;
15. pitää valitettavana vähäistä avoimuutta ja useita epäkohtia ja puutteita, muun muassa menettelytapavirheitä ja oikeusnormien rikkomisia, joita esiintyy oikeudellisessa muutoksenhakumenettelyssä ja tuomarien ja syyttäjien uudelleennimittämistä koskevassa valitusprosessissa, ja vaikutuksesta, joka näillä puutteellisuuksilla voi olla oikeuslaitoksen riippumattomuuteen, vallanjakoon ja oikeusvaltion periaatteeseen sekä kaikkien oikeuslaitoksen jäsenten, myös virasta pois siirrettyjen, puolueettomaan kohteluun; vaatii viranomaisia varmistamaan, että ylin tuomarineuvosto toimii avoimesti, riippumattomasti ja toimivaltaansa täysimääräisesti käyttäen, soveltaen johdonmukaisia ja tiukkoja kriteerejä, joista on selkeästi säädetty lainsäädännössä, ja ilman ulkoista painostusta; toteaa, että tuomareiden toiminnan arvioimiseksi on oltava pysyvä järjestelmä, jotta varmistetaan oikeuslaitoksen toiminnan laatu myös muutoksenhakumenettelyn loppuun saattamisen jälkeen;
16. ilmaisee vakavan huolensa rikoslain 359 artiklan, joka koskee virka-aseman väärinkäyttöä, väärinkäyttöön liittyvistä toistuvista syytteistä, joihin liittyy väitetty yritys- ja yksityisomaisuuden laajalle levinnyt perusteeton jäädyttäminen; painottaa, että nämä syytteet ovat vaarantaneet luottamuksen oikeusvaltion periaatteisiin Serbiassa; kehottaa Serbian viranomaisia tarkistamaan välittömästi rikoslakia sen saattamiseksi eurooppalaisten normien mukaiseksi ja lopettamaan välittömästi syytteiden nostamisen vallan väärinkäytöstä yksityisissä yrityksissä ja yrityksissä, joiden enemmistöosakkuus on yksityisissä käissä, ja lopettamaan vireillä olevat rikosoikeudenkäynnit; korostaa, että jos jotakuta syytetään 359 artiklan nojalla ja epäillä, että heidän pidättämisaikansa pituus tai heidän omaisuutensa jäädyttämien ovat kohtuuttomia toimia väitettyyn rikokseen nähden, heillä on oltava oikeus vaatia heitä vastaan käynnistettyjen oikeudenkäyntimenettelyjen tarkistamista sekä oikeus yksityisomaisuutensa takaisin saamiseen ja oikeudenmukaiseen korvaukseen;
17. kehottaa Serbian viranomaisia tarkistamaan välittömästi 24 yrityksen kiistanalaisen yksityistämisen ja myynnin, koska komissio on tuonut esiin vakavia epäilyjä niiden lainmukaisuudesta, mukaan luettuina Sartid, Jugoremedija, Mobtel, C market ja ATP Vojvodina, sekä kumoamaan välittömästi määräykset näiden yritysten yksityistämistä ja niiden kauppaa koskevien asiakirjojen pitämisestä valtiosalaisuutena, koska se on vastoin EU:n säännöksiä; kiinnittää tässä yhteydessä huomiota siihen, että julkisen omaisuuden perusteellinen ja kattava luettelointi on äärimmäisen tärkeää, jotta voidaan luoda liiketoiminnalle vakaa ja ennustettava ympäristö, palauttaa yksityisomaisuus alkuperäisille omistajille ja estää se, että yksityiset tahot hankkivat laittomasti omistukseensa julkista omaisuutta;

18. kiinnittää huomiota sotarikosoikeudenkäyntien todistajansuojeluohjelmaan liittyviin vakaviin puutteisiin, joiden vuoksi monet todistajat ovat vetäytyneet vapaaehtoisesti ohjelmasta heihin kohdistetun pelottelun vuoksi; kehottaa sisäministeriötä ja sotarikossyyttäjän virastoa edistämään aktiivisesti pyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on varmistaa todistajansuojeluohjelmaan osallistuvien turvallisuus ja koskemattomuus; korostaa, että toimiva todistajansuojeluohjelma on äärimmäisen tärkeä oikeusvaltioperiaatteen varmistamisen kannalta sekä sen vuoksi, että se osoittaa poliittista tahtoa käsitellä tehokkaasti sotarikostapauksia, jotka entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimien jättää kansallisten oikeusviranomaisten toimivaltaan;
19. kehottaa Serbian viranomaisia aloittamaan ja takaamaan oikeudellisen aseman palauttamisen ja rahallisten korvausten maksamisen niille henkilöille, joita on menneisyydessä vainottu poliittisista, etnisistä tai uskonnollisista syistä, mukaan lukien ne, jotka ovat kärsineet kollektiivisen syyllisyyden soveltamisen seurauksena;
20. kehottaa viranomaisia jatkamaan ponnistelujaan kitkeäkseen entisen kommunistisen tiedustelupalvelun perinnön askeleena kohti Serbian demokratisointia; muistuttaa, että on tärkeää uudistaa enemmän turvallisuusalaa, lisätä parlamentaarista valvontaa ja turvallisuuspalvelujen valvontaa sekä avata kansalliset arkistot, erityisesti entisen tiedustelupalvelun UDBA:n asiakirjat; kannustaa viranomaisia helpottamaan tutustumista näihin arkistoihin, jotka koskevat entisiä Jugoslavian tasavaltoja, ja palauttamaan ne vastaaville hallituksille, jos nämä sitä pyytävät;
21. pitää myönteisenä edistymistä julkisen hallinnon uudistamisessa mutta korostaa, että yhä tarvitaan lisätoimia, jotta voidaan varmistaa sen täydellinen ammattimaisuus ja riippumattomuus poliittisesta riippuvuudesta siirtymällä yksinomaan ansioihin perustuvaan nimityspolitiikkaan ja urakehitysjärjestelmään; vaatii koordinoinnin tehostamista julkisen hallinnon uudistamisen täytäntöönpanossa ja myös paikallishallinnon sisällyttämistä lainsäädäntökehykseen; kiinnittää huomiota kansallisten vähemmistöjen aliedustukseen julkishallinnossa ja tuomioistuimissa sekä valtiomisteisissä yrityksissä;
22. pitää myönteisinä vaali- ja paikallisvaalilainsäädäntöön tehtyjä muutoksia ja erityisesti sen epädemokraattisen käytännön lakkauttamista, jonka mukaisesti puolueet ovat valvoneet kansanedustajien työtä poliittisesti nimittämällä kansanedustajia vaalilistajärjestyksestä piittaamatta ja parlamentin jäsenet ovat aiemmin antaneet puolueilleen avoimen irtisanoutumiskirjeen toimikautensa alussa; vaatii, että valtion keskusvaalilautakuntaa koskevaa laki on hyväksyttävä heti vaalien jälkeen, jotta voidaan perustaa vaaliprosessin riippumaton valvontaelin;
23. panee tyytyväisenä merkille riippumattomien sääntelyelinten roolin maan instituutioiden tehokkuuden ja avoimuuden parantamisessa; antaa tunnustusta erityisesti oikeusasiamiehen ja yleisen edun kannalta tärkeistä tiedoista ja henkilötietojen suojasta vastaavan valtuutetun tekemälle työlle; kehottaa viranomaisia tarjoamaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, kilpailunsuojalautakunnalle, julkisten hankintojen virastolle ja tarjouksen tekijöiden suojaa käsittelevälle komitealle riittävät taloudelliset ja hallinnolliset resurssit sekä toimistotilat, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä; toistaa, että riippumattomat

sääntelyelimet ovat olennaisia systeemisen korruption torjunnassa ja hallituksen tehokkaassa valvonnassa;

24. muistuttaa, että vahvat, ammattimaiset ja riippumattomat tiedotusvälineet sekä internetin tarjonta ovat ratkaisevan tärkeässä asemassa demokraattisen järjestelmän kannalta; pitää tässä yhteydessä myönteisenä julkista tiedotusjärjestelmää koskevan strategian ja sitä koskevan toimintasuunnitelman hyväksymistä sekä ilmoitusta, jonka mukaan valtio luopuu täydellisesti tiedotusvälineiden omistuksesta; pitää myönteisenä sitä, että strategiassa otetaan huomioon vähemmistökielisiä tiedotusvälineitä koskevat perustuslailliset oikeudet; on kuitenkin huolissaan pyrkimyksistä valvoa tiedotusvälineitä ja puuttua niiden toimintaan ja kehottaa viranomaisia varmistamaan tiedotusvälineiden vapauttamisen poliittisesta painostuksesta ja muusta vaikutusvallasta; kehottaa Serbian hallitusta turvaamaan tiedotusvälineiden vapauden ja riippumattomuuden EU:n vaatimuksia vastaavasti; on huolestunut siitä, että käyttöön on otettu rikoslaki, jossa kielletään kommentoimasta oikeudenkäyntejä ja tuomioita julkisesti tiedotusvälineissä; on huolestunut serbialaisten toimittajien uhkailusta ja vaatii edellä mainittujen tapausten perusteellista tutkimista, jotta toimittajille voidaan varmistaa turvallinen ympäristö, jossa he voivat työskennellä tehokkaasti ja ilman itesesensuurin tarvetta; korostaa tarvetta ryhtyä toimenpiteisiin tiedotusvälineiden omistuksen keskittämistä sekä tiedotusvälineiden avoimuuden puuttumista vastaan, jotta voidaan varmistaa yhtäläinen pääsy mainosmarkkinoille, mainostamiseen ja myynnin edistämiseen käytetty julkinen rahoitus mukaan luettuna; vaatii journalisteja kunnioittamaan eettisiä sääntöjä; panee merkille, että internetin käyttömahdollisuudet ovat yhä vähäiset, toteaa internetin tärkeyden tiedotusvälineiden vapauden kannalta ja kehottaa viranomaisia maksimoimaan ponnistelunsa tällä alalla;
25. pitää valitettavana sitä, että valtion viranomaiset edelleen estävät tehokkaasti tiedotusvälineitä tiedottamasta heinäkuun 2011 tapahtumista Kosovon pohjoisosassa ja että valtion viranomaiset edelleen esittävät vääriä tietoja KFORin roolista mainittujen tapahtumien yhteydessä; korostaa vapaiden ja riippumattomien tiedotusvälineiden merkitystä demokratian ja asioista hyvin perillä olevien kansalaisten kannalta;
26. pitää tervetulleena niiden demokraattisesti valittujen kansallisten vähemmistöneuvostojen toimintaa, jotka edustavat kansallisia vähemmistöjä koulutuksen, kulttuurin, median ja virallisen kielen käytön aloilla; pitää kuitenkin tärkeänä, että nämä vähemmistöjen itsehallintoelimet voivat käyttää toimivaltaansa täysimääräisesti ja että niille annetaan riittävästi talousarviotukea, joka taataan kansallisia vähemmistöneuvostoja koskevassa laissa; panee merkille valitukset, jotka koskevat valmisteluprosessin säännönmukaisuutta ja neuvostojen perustamiseen liittyviä oikeudellisia vaatimuksia, sekä valitukset, joiden mukaan jotkut ministeriöt ja paikallisviranomaiset rikkovat kansallisneuvostojen taattua toimivaltaa, ja pyytää viranomaisia vastaamaan niihin; pitää tervetulleina Serbian hallintotuomioistuimen päätöksiä, joilla puollettiin maan unkarilaisvähemmistön kansallisen neuvoston käynnistämiä oikeudenkäyntejä, jotka olivat seurausta paikallisviranomaisten kansallisen neuvoston toimivaltaan kohdistamista rikkomuksista;
27. ilmaisee tyytyväisyytensä väestöryhmien väliseen hyvään yleistilanteeseen ja siihen, että etnisistä syistä johtuvien välikohtausten määrä ja intensiteetti on vähentynyt maassa, mutta kannustaa Serbiaa tekemään edelleen työtä vähemmistöjen suojelun alalla

panemalla hyväksytyt lainsäädäntö johdonmukaisesti täytäntöön; on huolestunut Serbian albaaniväestön mielenosoituksista syrjintää vastaan ja kireästä tilanteesta Sandžakissa ja kehottaa hallitusta kiinnittämään enemmän huomiota vähemmistöjen perusoikeuksien kunnioittamisen parantamiseen, mukaan luettuna vähemmistöjen mahdollisuudet saada koulutusta omalla kielellään, yhtäläinen pääsy työmarkkinoille ja oikeudenmukainen edustus eri elimissä; kehottaa lisäksi hallitusta puuttumaan alueellisten erojen ongelmaan tukemalla Sandžakin ja kaakkoisalueen, mukaan luettuna Preševon laakso, sosiaalista ja taloudellista kehitystä ja kehittämään strategioita työttömyysasteen vähentämiseksi näillä alueilla; pitää myönteisenä lokakuussa Bujanovacin kunnassa tehtyä sopimusta, jossa määrätään toimenpiteistä, joilla serbiväestö integroidaan julkishallintoon, ja pyytää panemaan sen pikaisesti täytäntöön;

28. panee merkille, että kaksi vuotta vähemmistövaltuustojen vaalien jälkeen bosniakkien kansallisneuvosto on edelleen perustamatta, mikä johtuu väitetyistä menettelyyn liittyvistä puutteista vaaliprosessissa, ja vaatii sen nopeaa perustamista sääntöjen mukaisesti; kehottaa poliittisia ja uskonnollisia johtajia pidättymään provosoivista lausunnoista, jotka uhkaavat lisätä jännitteitä alueella; kehottaa Serbian hallitusta pysymään puolueettomana niiden jännitteiden suhteen, jotka liittyvät uskonnolliseen yhteisöön Sandžakissa, ja toteuttamaan toimia varmistukseksi hyvät suhteet tämän yhteisön kanssa ja samalla turvataksena sen oikeuden uskonnonvapautteen;
29. korostaa väestönlaskennan merkitystä Serbian ja erityisesti sen vähiten kehittyneiden alueiden kehittämisen kannalta tärkeiden tilastotietojen keräämisen yhteydessä; pitää myönteisenä Serbiassa lokakuussa 2011 onnistuneesti järjestettyä väestönlaskentaa; pitää syvästi valitettavana sitä, että albaanivähemmistöä edustavat poliitikot boikotoivat väestönlaskentaa, koska kunnallisten vaalilautakuntien jäsenet ja monet Preševon ja Bujanovacin asukkaista seurasivat poliitikkojen esimerkkiä; panee merkille, etteivät viranomaiset ole vielä esittäneet etnisyyttä koskevia tilastotietoja;
30. kannustaa lisätoimiin syrjinnän torjuntaa koskevan lainsäädäntökehityksen täydellisen täytäntöönpanon varmistamiseksi; on vakavasti huolissaan siitä, että Serbiasta puuttuu poliittista tahtoa edistää aktiivisesti suvaitsevaisuuden ja perustavaa laatua olevien ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä varmistaa 2. lokakuuta 2011 pidettäväksi suunnitellun Pride-kulkueen osanottajien turvallisuus, mikä osoitettiin kulkueen valmistelun yhteydessä ja johti sen järjestämisen kieltämiseen; tuomitsee jyrkästi joidenkin poliitikkojen ja ortodoksipappien halventavat ja syrjivät lausunnot asiasta; muistuttaa Serbian hallitusta siitä, että ilmaisunvapaus ja yhdistymisvapaus ovat perusihmisoikeuksia ja EU:n perusarvoja, joita on kunnioitettava kaikissa EU:n jäseneksi pyrkivissä maissa; pitää myönteisenä perustuslakituomioistuimen 22. joulukuuta 2011 tässä asiassa antamaa päätöstä; pitää myönteisinä oikeusasiamiehen ja tasa-arvosta vastaavan komissaarin toimia mainittujen arvojen edistämiseksi Serbian kansalaisten keskuudessa;
31. vaatii, että ääriryhmien esittämät uhkaukset, jotka johtivat Pride-kulkueen kieltämiseen, on tutkittava; korostaa kautta aikojen ensimmäisten homoseksuaaleihin kohdistuvasta syrjinnästä Serbiassa annettujen tuomioiden merkitystä, mukaan lukien Belgradin ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen päätös langettaa äärioikeiston johtajalle kahden vuoden vankilatuomio väkivaltaan yllyttämisestä vuoden 2010 Gay Pride -kulkueen

aikana, mutta panee merkille, että yleisesti vuoden 2010 Pride-kulkueeseen liittyvän väkivallan tutkinta oli hidasta, minkä johdosta tuomioita on annettu vain vähän ja ne ovat lieviä; pitää kuitenkin myönteisenä sitä, että syyttäjävirstot ja tuomioistuimet ovat ryhtyneet toimiin äärijärjestöjen kieltämiseksi; kehottaa valtion ja kaupunkien viranomaisia edistämään tehokkaasti suvaitsevaisuuden ilmapiiriin rakentamista, mukaan luettuna tietoisuutta lisäävät homofobian vastaiset kampanjat, eurooppalaisten normien mukaisesti;

32. panee tyytyväisenä merkille edistymisen lastensuojelun parantamisessa ja vankan oikeusperustan ja strategioiden laatimisessa lasten oikeuksien kunnioittamisen vahvistamiseksi ja lastensuojelujärjestelmän uudistamiseksi; on kuitenkin huolestunut annetun lainsäädännön hitaasta täytäntöönpanosta, erityisesti vammaisten lasten osalta, joista monet jätetään yhä käytännössä yhteiskunnan ulkopuolelle, ja paikallistason lastensuojelupalveluiden kehittämisen osalta; on erityisen huolestunut nuorisorikollisuuden kasvusta; kehottaa tässä yhteydessä viranomaisia toimimaan tarmokkaasti ennalta ehkäisevien toimien täytäntöönpanemiseksi ja toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet väkivallan kitkemiseksi kouluista;
33. pitää myönteisenä vaalilakiin tehtyjä muutoksia, joilla lisätään naisten lukumäärää parlamentissa; kehottaa viranomaisia panemaan nopeasti täytäntöön toimia, joilla torjutaan syrjintää, myös epäsuoraa syrjintää, josta naiset yhä kärsivät työmarkkinoilla ja yhteiskunnan muilla sektoreilla, ja joilla kannustetaan naisia osallistumaan aktiivisemmin poliittiseen elämään, ministerinpaikat mukaan luettuina; on huolestunut siitä, että vaikka niin syrjinnän torjumista kuin sukupuolten tasa-arvoa varten on olemassa lainsäädäntö-että täytäntöönpanoelimet, nykyisen lainsäädännön tehokas täytäntöönpano ja hallinnollisten valmiuksien lisävahvistaminen ovat edelleen suuria haasteita; kehottaa viranomaisia tehostamaan toimia tilanteen korjaamiseksi; vaatii tehokkaampia toimia kotiväkivallan ehkäisemiseksi ja siitä ilmoittamiseksi sekä kotiväkivallan uhrien avustamiseksi; pitää tässä yhteydessä myönteisenä Etelä-Serbian ensimmäisen turvakodin avaamista;
34. korostaa romanien yhteisön tilanteen ongelmallisuutta, koska se kärsii edelleen syrjinnästä työmarkkinoilla ja koska sillä on ongelmia asianmukaisen asunnon, koulutuksen ja terveydenhoidon saannissa; pitää myönteisinä lukuisia viranomaishankkeita, jotka koskevat erityisesti romanien terveydentilaa, pääsyä koulutukseen ja merkitsemistä väestörekisteriin; kehottaa romaniyhteisön edustajia osallistumaan aktiivisesti tähän prosessiin; kehottaa Serbian hallitusta panemaan täysimääräisesti täytäntöön kansallisen strategian romanien aseman parantamiseksi ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman romanien sosiaalisen ja taloudellisen aseman parantamiseksi EU:n romanien kansallisille integrointistrategioille luoman puitekehyksen mukaisesti; on huolissaan romanilasten, erityisesti tyttöjen, alhaisesta koulunkäyntiasteesta; kehottaa Serbian hallitusta varmistamaan, että kaikille romaneille annetaan henkilöasiakirjat, sillä niiden puuttuminen muodostaa esteen peruskansalaisoikeuksien käytölle; korostaa Kosovosta sodan vuoksi paenneiden romanien erityisen vaikeaa tilannetta Serbiassa; tuomitsee romanien häädöt, jotka kohdistuvat myös lapsiin ja vanhuksiin, ilman asianmukaista kuulemistä ja ilmoitusta ja ilman vaihtoehtojen asuntojen tarjoamista; kehottaa Serbian viranomaisia lakkauttamaan välittömästi mainitun käytännön;

35. pyytää Serbian viranomaisia kehittämään institutionaalisen ja oikeudellisen kehyksen sosiaalipalveluja tarjoaville järjestöille, jotta palvelujen tarjoamista ja oikeutta niihin voidaan koordinoida paremmin siten, että ne mukautetaan paikallisiin tarpeisiin ja mahdolliset ja tosiasialliset edunsaajat huomioidaan järjestelmien suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa tiiviissä yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa; korostaa, että on tärkeää vahvistaa kuntien toimintakykyä tämän saavuttamiseksi;
36. korostaa kansalaisyhteiskunnan järjestöjen merkitystä väestöryhmien välisten suhteiden parantamisen ja suvaitsevuuden edistämisen sekä viranomaisten toiminnan seurannan kannalta; kehottaa hallitusta ja parlamenttia kehittämään johdonmukaisen kehyksen edellä mainittujen tahojen asianmukaista kuulemista varten sosiaalipolitiikan kehittämisestä ja koordinoimaan sen täytäntöönpanoa; kehottaa hallitusta tutkimaan perusteellisesti kaikki etnisten vähemmistöjen vastaiset välikohtaukset; on huolestunut aktivisteihin, ihmisoikeuksien puolustajiin, toimittajiin ja viestintäalan organisaatioihin kohdistetuista uhkauksista, mikä koskee erityisesti sotarikosten, järjestäytyneen rikollisuuden, korruption, seksuaalivähemmistöjen oikeuksien ja Serbian ja Kosovon välisten suhteiden tutkijoita, ja kehottaa viranomaisia varmistamaan, että mainitut uhkaukset tutkitaan ja että niihin syyllistyneet saatetaan oikeuden eteen, ja nykyisin hyvin yleisestä rankaisemattomuudesta tehdään loppu;
37. ilmaisee tukensa RECOM-aloitteelle (alueellinen totuuskomissio, joka käsittelee entisessä Jugoslaviassa tehtyjä sotarikoksia ja muita vakavia ihmisoikeusrikkomuksia) tavoitteena viedä sovintoprosessia eteenpäin koko Länsi-Balkanin alueella;
38. tähdentää, että Serbia on ratifioinut Kansainvälisen työjärjestön (ILO) tärkeimmät työntekijöiden oikeuksia koskevat yleissopimukset sekä uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan; huomauttaa, että työntekijöiden ja ammattiliittojen oikeudet ovat edelleen rajalliset huolimatta perustuslaillisista takeista, ja kehottaa Serbiaa vielä lisäämään näitä oikeuksia; on huolestunut siitä, että työmarkkinaosapuolten välinen vuoropuhelu pysyy vähäisenä ja että työmarkkinaosapuolia ei kuulla säännöllisesti; pyytää toteuttamaan lisätoimia taloudellisen ja sosiaalisen neuvoston vahvistamiseksi sen varmistamiseksi, että se voi ottaa aktiivisen roolin työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun lisäämisessä ja että se voi aktiivisemmin olla neuvonantajana lainsäädännössä;
39. kehottaa Serbiaa ja komissiota varmistamaan, että EU-jäsenyyttä silmällä pitäen toteutetut rakenneuudistukset ja vapauttaminen eivät johda työehtojen eivätkä työntekijöiden oikeuksien ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden heikentämiseen;
40. panee tyytyväisenä merkille, että apu liittymistä valmistelevan välineen varoista toimii hyvin Makedoniassa; kannustaa sekä hallitusta että EU:ta yksinkertaistamaan IPA-rahoitukseen liittyviä hallinnollisia menettelyjä, jotta pienemmillä ja yksittäisillä edunsaajilla on paremmat mahdollisuudet saada tukea; korostaa tarvetta säilyttää riittävä liittymistä edeltävä tuki EU:n rahoituskehyksen tulevan tarkistamisen yhteydessä;
41. pitää oikeusasiamiehen työtä myönteisenä ja kehottaa viranomaisia antamaan täyden tukensa ja varmistamaan oikeusasiamiehen suositusten seurannan ja antamaan hänen virastolleen asianmukaiset rahoitusresurssit sekä hallinnolliset resurssit ja tehtävien edellyttämät toimistotilat;

42. pitää myönteisenä Belgradin kaupunginhallinnon päätöstä käynnistää kampanja, jonka tavoitteena on Belgradin hyväksyminen vuoden Euroopan 2020 kulttuuripääkaupungiksi, ja kannattaa siihen liittyviä hankkeita, joiden tavoitteena on tuoda Belgrad ja Serbia kulttuurisesti lähemmäksi EU:ta, korostaen erityisesti etnisten ryhmien rinnakkaiseloja, monikulttuurista ymmärrystä ja uskontojen välistä vuoropuhelua; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota tukemaan Belgradin ehdokkuutta; kehottaa tähän liittyen Serbian parlamenttia hyväksymään ja panemaan täytäntöön tarvittavaa erityislainsäädäntöä kulttuuritoiminnan sääntelemiseksi ja hyväksymään kulttuurin kehittämisstrategian kulttuurilain täytäntöönpanon parantamiseksi;
43. toistaa pitävänsä hyvin tärkeänä kattavaa alueellista yhteistyötä Länsi-Balkanilla ja pitää myönteisenä Serbian aktiivista osallistumista alueellisiin aloitteisiin ja kahdenvälisiin kokouksiin, jotka edistävät hyviä naapuruussuhteita, sekä sen yhä aktiivisempaa roolia sovinnon edistämiseksi alueella; pitää myönteisenä presidentti Tadićin virallista vierailua Bosnia ja Hertsegovinassa sekä sitä, että presidentti Tadić on antanut tukensa Bosnia ja Hertsegovinan alueelliselle koskemattomuudelle; kehottaa Serbian hallitusta varmistamaan, että sen suorat suhteet Serbitasavallan viranomaisiin ovat tämän julkilausutun tuen mukaisia eivätkä heikennä Bosnia ja Hertsegovinan valtion instituutioiden koskemattomuutta, riippumattomuutta, valmiuksia ja tehokasta toimintaa; kehottaa lisäksi Serbian viranomaisia tukemaan Bosnia ja Hertsegovinan uudistuksia, joiden tarkoituksena on vahvistaa ja selkeyttää Bosnia ja Hertsegovinan instituutioita Euroopan unioniin liittyviä uudistuksia silmällä pitäen; kehottaa kummankin maan viranomaisia järjestämään erityisen yhteisen istunnon Euroopan unioniin liittyvien uudistusten koordinoinnin tehostamiseksi; pitää myönteisinä Kroatian presidentin Josipovićin ja Serbian presidentin Tadićin aloitteita ja saavutuksia maiden välisten suhteiden parantamiseksi; toistaa, että tällaiset myönteiset kahdenväliset suhteet tarjoavat hyvän perustan avoinna olevien rajakysymysten ratkaisemiseen ja korostaa, että näiden kahden maan toisiaan vastaan vireille panemat kansanmurhia koskevat oikeusjutut eivät saisi estää edistymisen jatkumista tässä suhteessa; kannustaa Serbian viranomaisia työskentelemään tiiviisti yhdessä entisen Jugoslavian valtioiden ja muiden naapurivaltioiden kanssa kaikkien jäljellä olevien oikeusseuraantoa koskevien ongelmien ratkaisemiseksi; kannustaa tekemään rajatylittävää yhteistyötä naapureina olevien EU:n jäsenvaltioiden Bulgarian, Unkarin ja Romanian kanssa muun muassa EU:n Tonavan alueen strategian puitteissa;
44. pitää myönteisenä Serbian aktiivista osallistumista Sarajevon prosessin edistämiseen sekä sitä, että Serbia, Bosnia ja Hertsegovina, Kroatia ja Montenegro allekirjoittivat 7. marraskuuta 2011 ministeritason julistuksen pakkosiirtolaisuuden lopettamisesta ja pysyvän ratkaisun löytämisestä pakolaisten ja pakkosiirrettyjen ongelmaan; odottaa kiinnostuneena alueellisten avunantajien konferenssia, joka on määrä järjestää 24. huhtikuuta Sarajevossa ja jossa on esillä jäljellä olevat tarpeet kattava yhteinen alueellinen asumisohjelma, ja toivoo, että kodeistaan ja kotiseudultaan siirtymään joutuneille henkilöille turvattaisiin huomattava avunanto kaikissa maissa ja että Serbialle taattaisiin suhteutettu osuus avusta, sillä sen alueella olevien siirtymään joutuneiden henkilöiden määrä on Euroopan suurimpia;
45. pitää myönteisenä Montenegron ja Serbian välisten suhteiden parantumista; kehottaa alueen valtioita tehostamaan Euroopan unioniin liittyvien uudistusten koordinointia ja

erityisesti pyrkimyksiä vastata oikeusvaltioperiaatteisiin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyviin yhteisiin haasteisiin; kannustaa molempia hallituksia tehostamaan ponnistelujaan ratkaisun löytämiseksi jäljellä oleviin rajakysymyksiin;

46. pitää myönteisenä Serbian ja Makedonian välillä kansalaisten vapaasta liikkuvuudesta aikaansaattaa sopimusta niiden sopimusten lisäksi, jotka Serbia on jo allekirjoittanut Montenegron ja Bosnia ja Hertsegovinan kanssa, ja toivoo, että tällaiset sopimukset, jotka parantavat kahdenvälisiä suhteita ja lisäävät kyseisille kansalaisille tarjoutuvia mahdollisuuksia, voidaan ulottaa koskemaan kaikkia alueen maita;
47. painottaa historiallisen sovintokomitean toiminnan tärkeyttä ja toistaa, että käynnissä oleva vuoropuhelu voisi johtaa suhteiden parantumiseen; pitää kuitenkin valitettavana, että suurin osa historiallisista arkistoista, varsinkin entisen salaisen poliisin UDBA:n arkistot, pysyvät edelleen suljettuina; kehottaa lisäksi suorittamaan täydellisen ja perinpohjaisen tutkimuksen vuosien 1944–1945 joukkomurhista;
48. kehottaa Serbian viranomaisia edistämään suhteellisen vauraan Vojvodinan esimerkin noudattamista myös Serbian vähemmän kehittyneillä alueilla; kehottaa viranomaisia hyväksymään nopeasti Vojvodinan kehittämisen rahoittamista koskevan lain nyt, kun Vojvodinan itsehallintolain hyväksymisestä on kulunut kaksi vuotta;
49. suosittelee, että unionin varoja olisi asetettava suoraan Serbian kansallisten vähemmistöneuvostojen ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen saataville EU:n maan uudistusprosessille antaman tuen yhteydessä;
50. kannustaa viranomaisia panemaan alulle uusia toimia ja avaamaan raja-alueet naapurimaille kaupan ja taloudellisten yhteyksien helpottamiseksi; korostaa kuorma-auto- ja tavaraterminaalin avaamisen merkitystä Ribarci-Oltomantsi-rajanylityspaikassa paikallisen taloudellisen kehityksen parantamisen kannalta;
51. korostaa korkealaatuisen koulutuksen ensiarvoista merkitystä Serbian sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen edistämisen ja maan korkean työttömyyden, erityisesti nuorisotyöttömyyden alentamisen yhteydessä; kehottaa Serbian viranomaisia aktiivisesti parantamaan koulutuksen arvostusta nuorison keskuudessa sekä lisäämään investointeja korkea-asteen koulutukseen; korostaa julkisten investointien tarvetta yliopistoista valmistuneiden työhonottamiseksi, jotta julkista sektoria voidaan tehostaa ja estää tulevaisuudessa aivovuoto, joka haittaa vakavasti maan pitkän aikavälin kehitystä;
52. kehottaa lisätoimiin rajoituksettoman ja laadukkaan koulutuksen varmistamiseksi vähemmistökielillä valtion ja provinssien tasolla, sillä tämä on välttämätöntä etnisen ja kulttuurisen identiteetin säilyttämisen vuoksi ja oikeus, joka on turvattu perustuslaillisesti sekä kansallisten vähemmistöjen oikeuksien ja vapauksien suojelusta annetulla vuoden 2002 liittovaltiotason lailla ja on lisäksi niiden suuntaviivojen mukaista, jotka on määritetty kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevassa puiteyleissopimuksessa, ja kehottaa erityisesti varmistamaan kaikkien tarvittavien oppikirjojen ja muun opetusmateriaalin saatavuuden; pitää tässä yhteydessä myönteisenä kaksikielisen tiedekunnan perustamista Bujanovacin yliopistoon, missä opiskelee sekä albaaneja että serbejä; kannustaa Serbiä käyttämään tätä mallia soveltuvissa tapauksissa uudelleen toimissa, jotka koskevat muita vähemmistöjä; kannustaa sekä vähemmistöjä että

enemmistönä olevaa serbiyhteisöä oppimaan toistensa kieliä, jotta voidaan edistää ymmärtämistä; korostaa tarvetta kunnioittaa etnisten vähemmistöjen kulttuurista moninaisuutta ja sallimaan näiden yhteisöjen kulttuurisia tarpeita riittävässä määrin palvelevien kulttuurikeskusten, sähköisten ja painettujen tiedotusvälineiden sekä kirjastojen määrän esteettömän kasvun;

53. kehottaa Serbian hallitusta ratkaisemaan Sandžakissa olevaa Novi Pazarin kansainvälistä yliopistoa koskevan akkreditointikysymyksen ja korostaa, että on tärkeää turvata akkreditointi- ja laadunvarmistuskomitean riippumattomuus ja puolueettomuus;
54. pitää myönteisinä merkittäviä edistysaskeleita, joita on otettu toimivan markkinatalouden luomiseksi, ja Serbian hallituksen toimia, joilla on edistetty Serbian rahoitusaseman ja taloudellisen aseman parantamista; panee merkille päätöksen jäädyttää IMF:n kanssa tehty valmiussopimus kunnes uusi hallitus on valittu; korostaa, että Serbian täytyy pyrkiä toteuttamaan rakenteellisia uudistuksia parantaakseen talouden tuotantokapasiteettia ja että sen on supistettava budjettivajettaan; muistuttaa, että maailmanlaajuinen rahoitus- ja talouskriisi on vaikuttanut kielteisesti Serbian yhteiskuntaan ja erityisesti muita heikommassa asemassa oleviin väestöryhmiin; kehottaa näin ollen Serbian viranomaisia pyrkimään kaikin tavoin minimoimaan kielteiset vaikutukset – köyhyyden, työttömyyden, sosiaalisen syrjäytymisen – näihin ryhmiin ja puuttumaan niiden perimmäisiin syihin kehittämällä tarvittavia sosiaali- ja talouspolitiikkoja;
55. korostaa, että oikeusvaltion periaatteiden täydellinen kunnioittaminen on perusedellytys sille, että Serbia pystyy houkuttelemaan ulkomaisia investointeja ja parantamaan taloutensa valmiuksia siirtyä nopeammin avoimiin markkinoihin ja luoda parempi liiketoimintaympäristö; muistuttaa näin ollen, että monopolien olemassaolo estää vakavalla tavalla siirtymistä avoimiin markkinoihin, ja kehottaa hallitusta jatkamaan monopolien lakkauttamista koskevia toimia; korostaa byrokratian kitkemisen, kilpailun lisäämisen ja yksityisen sektorin roolin vahvistamisen merkitystä;
56. antaa tunnustusta hallituksen ponnisteluille menestyvän pk-sektorin kehittämiseksi antamalla ja panemalla täytäntöön asianmukaista lainsäädäntöä ja perustamalla hallintoelimiä pk-yritysten tukemiseksi; kehottaa Serbiaa myös tehostamaan pyrkimyksiään edistää pk-yritysten määrän kasvua vähentämällä hallinnollista rasitetta ja työmarkkinoiden jäykkyyttä ja lisäämällä rahoitusmahdollisuuksia; kehottaa hallitusta käyttämään täysin EU:n suositusten mukaista pk-yritysten määritelmää;
57. kehottaa Serbian hallitusta ottamaan käyttöön tarvittavat toimenpiteet yhteistyön lisäämiseksi pk-yrityssektorin kanssa naapurialueilla; korostaa, että tämä on olennainen edellytys Serbian talouden kytkemiselle tuottoisammalla tavalla yhteisön kauppajärjestelmään;
58. pitää myönteisenä Serbian hyvää edistymistä ympäristölainsäädännön yhdenmukaistamisessa unionin säännöstön kanssa; kehottaa Serbiaa jatkamaan merkittäviä ponnisteluja kyseisellä alalla ja keskittymään lainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan; kehottaa viranomaisia tehostamaan ponnistelujaan erityisesti veden laadun ja jätehuollon aloilla; kannustaa Serbiaa asettamaan vastaavanlaisia ilmastonmuutosta koskevia tavoitteita kuin Euroopan unioni;

59. pitää myönteisenä EU:n ja Serbian välisen sopimuksen tekemistä puitteiden luomisesta Serbian osallistumiselle EU:n kriisinhallintaoperaatioihin ja antaa Serbialle tunnustusta sen valmiudesta osallistua kahteen EU:n YTPP-operaatioon, nimittäin EUTM Somalia- ja EU NAVFOR Somalia -operaatioon;
60. kehottaa Serbiaa jatkamaan pyrkimyksiä luoda kestävä julkisen liikenteen verkosto ja kehottaa kehittämään erityisesti rautatieyhteyksiä ja sisävesiliikennettä (liikennekäytävä VII) sekä maantieliikenteen infrastruktuuria, käytävän X rakennustöiden nopea loppuunsaattaminen mukaan luettuna; korostaa Serbian ja sen naapurivaltioiden välisten yhteyksien parantamisen merkitystä, koska se edistää kansalaisten liikkuvuutta;
61. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä Serbian hallitukselle ja parlamentille.